

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Տ. Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա.Ի

ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ՔԱՐՈԶԸ

Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԷՆ

Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Մբոյ. ամէն:

«Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հանութիւն»:

Հարգաս զաւակներ Մայր Եկեղեցու ի Հայաստան եւ ի սփիւռս աշխարհի:

Այս առաւօտ Սուրբ Էջմիածնի բարձունքից Մայր Տանարի զանգերը վերսին ղողանջում են ազաս ու յաղթական, աւետելով մեր ժողովրդին Քրիստոսի հրաշալի ծնունդը եւ նրա յայտնութիւնը երկրի վրայ իբրեւ Որդին Աստուծոյ, որ իջաւ երկնից մարդկային աշխարհը փրկելու մեղքի ու մահուան կապանքներից: Քրիստոսի Սուրբ Ծննդեան առաջին իսկ պահին, երկնի հրեշտակները աւետեցին մեծ հրաշք՝ «Խաղաղութեան եւ ի մարդիկ հանութեան» պատգամով: Դա պատահական պատգամ չէր, այլ բացայայտում էր Յիսուսի մարդեղութեան իմաստը եւ առաքելութիւնը, այն է՝ փրկել մարդկութեանը մեղքի եւ մահուան նիրաններից «խաղաղութեան եւ ի մարդիկ հանութեան» իրագործումովը մարդկային աշխարհում:

Յեռագայում, Յիսուս իր փառութեան ողջ ընթացքում մարդկանց միջեւ սէր, համերաւութիւն, խաղաղութիւն պատգամեց եւ նոյնիսկ խաչափայտի վրայ իր թեւերը տարածած՝ վերջին մի անգամ բացականչեց՝ «Խաղաղութիւն եմ բողոքում ձեզ, իմ խաղաղութիւնն եմ տալիս ձեզ»:

Մարդկանց միջեւ սիրոյ եւ խաղաղութեան քրիստոսապարգեւ պատգամը հանդիսացաւ մի պայծառ լուսոյ առաւօտ աշխարհի բոլոր խոնարհ մարդկանց համար, որոնք ծարաւի էին դարեր ու դարեր շարունակ՝ այդ լոյսին, այդ հրաշքին: Մեղքի ու մահուան, անարգարութեանց եւ չարիքների կապանքների մէջ տառապող բազմութիւնների երազանքն էր, որ անա Քրիստոսի ծննդեամբ շեփուում էր երկնի հեռուներից:

Երկու հազար տարիների պատմութեան հորիզոնի վրայ, միշտ նոյն հզօրութեամբ, նոյն փաղցրութեամբ հնչեց Քրիստոսի ծննդեան պատգամը մահախօնապ սերունդների յուսալից սրտում:

Լսենք յուզիչ հրաւերը Սուրբ Օգոստինոսի՝ «Խաղաղութիւնը Աստուծոյ կտակն է, որ բոլոր ազգերը, որոնք ապրում են երկնի ներքոյ, կոչուած են իրագործելու, լինեն նրանք քրիստոնեաներ կամ ոչ քրիստոնեաներ, վասնզի խաղաղութիւնը քանկ է բոլորին հաւասարապէս»:

Նաեւ մեր օրերին, մարդիկ եւ ազգութիւններ աշխարհի, Քրիստոսի Սուրբ Ծննդեան աւետիսը դիմաւորում են նոյն յոյգերով, նոյն սպասումներով, նոյն երազանքով, այն է՝ վերջապէս տեսնել իրագործումը սիրոյ եւ համերաւի յարաբերութիւնների մարդկանց ու ազգութիւնների միջեւ, իրագործումը խաղաղ մի կեանքի համայն աշխարհի վրայ, զի պատերազմները, ցե-

զասպանութիւնները, աւերումները գործիքներն են մահուան եւ համագումարը բոլոր չարիքների, բոլոր մեղքների:

Սուրբ Յովհաննէս Ոսկեբերանը գոչում է՝ «Խաղաղութիւնը մայրն է ամենայն բարեաց»:

Քրիստոս իջաւ երկնից եւ ծնունց իբրեւ մարդ, փարզեց ու տառապեց, մահը հաւակեց խաչափայտի վրայ, փրկելու համար մարդկութեանը մեղքերից ու մահուան գործիքներից:

Այսպէս է, որ այսօր էլ, մեզ բոլորիս եւ համայն մարդկութեան համար գոյցէ աւելի քան երբեք այժմէական է եւ հրամայական Սուրբ Ծննդեան պատգամը:

Հայաստանեայց մեր Առաքելական Եկեղեցին ու ազգը մեր Հայկազեան, որ պատմութեան ընթացքում բազում դարեր տեսապէս տառապել ու յանախ նահապետել են մեր հայրենի երկիրը հրով եւ սրով ներխուժած բռնակալների ձեռով, եւ ապրել են մանաւանդ պատմութեան մեծագոյն ողբերգութիւնը՝ 1915 թուականի ցեղասպանութիւնը, այսօր աւելի մեծ իղձ ու սպասում չունեն, քան վերջնական հաստատումը խաղաղ մի աշխարհի, ամբապնդումը համերաբ զործակցութեան ազգութիւնների միջեւ եւ ընդմիջ հեռացումը պատերազմների ուրուականի, ընդհանուր զինաթափումովը բոլոր պետութիւնների:

Մեր օրերին այս է մանաւանդ այժմէական իմաստը մեր Փրկչի Յիսուս Քրիստոսի Սուրբ Ծննդեան:

Մենք՝ հայերս, ի Հայաստան եւ ի սփիւռս աշխարհի, այս օրերին, այս սպասումներով ոգեւորում ենք, հրնում եւ առաւել լաւատես դառնում դէպի մեր Եկեղեցու ու դէպի մեր ազգի ապագան, ոգեւորում մեր մայր երկրի, մեր մայր Հայաստանի ներկայ կեանքով, որ խաղաղ ու անվտանգ պայմաններում փայլ առ փայլ աճում է եւ զարգանում, փայլ առ փայլ կառուցում է ու ծաղկում, փայլ առ փայլ ընթանում է դէպի իրագործումը իր արդար երազանքների:

Մենք՝ Հայրապետ Ամենայն Հայոց եւ առաջին սպարաւորը մեր Մայր Եկեղեցու, Սուրբ Ծննդեան այս առաւօտեան աղօթում ենք առ Փրկչին մեր Քրիստոս, որ խաղաղութիւն բերող իր շնորհները առատապէս բաշխի նաեւ մեր Մայր Եկեղեցուն, մեր հաւատացեալ զաւակներին բոլոր, բաշխի մեր վերածնունդ Մայր Հայրենիքին, որ գերագոյն սուրբութիւնն ու ապաւէնն է համայն մեր ազգի:

Այո՛, բոլոր հայերի սեպուն պարսկն է իրենց հայրենակուր նպատք ընծայաբերել, որ մեր մայր երկիրը հեզգնե՛տ աւելի բարգաւաճի եւ զօրանայ, ու անի նաեւ նրա բնակչութեան թիւը, վասնզի հայ ազգի ապագան այսօր, միայն այստեղ, Արարաթի սարահովիտ է կենտրոնացած:

Արդի ապրող ու ճշտող եւ օրէ օր վերաշինող մեր երկիրը՝ Սովետական Հայաստանը, արգասիքն է աւելի քան հարիւր տարիների ազատագրական ճերմակահողման մահառումների, արգասիքն է Սարգսիւրապետի փառքի մարտիկների յաղթանակի, մօտ եօթանասուն տարիների հայրենաճէն իրագործումների:

ԱՍԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺ ՀՕՐ ԾՆՆԴԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

ԲԵԹՂԵՀԷՄԻ ՍՈՒՐԲ ԱՅՐԷՆ

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ ՀԱՅՈՑ ՈՐ Ի ՍՓԻՒՌՍ ԱՇԽԱՐՀԻ

Կը խօսիմ ձեզի նորէն Բեթղեհէմի մեր Տիրոջ Ծննդեան այրէն, փոխանցելու ֆաղցր աւետիսը այս զիւերուան, որ դարեր առաջ աշխարհի ջրուեցաւ հրեշտակներու բերնով, Ծննդեան բոցավառ աստղին ներքեւ:

Յիսուսի Ծնունդը սրտառուչ դրուագ մը չէ միայն, այլ անսփոյ ճամար-տութիւնը, մանուկի մը կերպարանով մեզի եկած: Այդ հրաշալի դէպքը մարդկային նակասագրի մեծագոյն յեղաբեկումին յիշատակն է, բայց մանաւանդ այդ յեղաբեկումին եւ տեւականութեան տօնը: Քրիստոսի ծնունդով պիտի փոխուէր մարդոց Աստուծոյ նկատմամբ ունեցած ըմբռնումը, որքան խոր՝ այնքան սրտառուչ: Քրիստոնեան այս ծնունդով իր Արարչին մէջ պիտի կրնար զգալ Տիեզերական խորհուրդին էութիւնը, մարդկային կեանքի պատճառն ու գոյութիւնը, ամենասփիւռ ներդաշնակութեան նախախնամողը եւ մարդոց ազնուացման եւ մեծացման յարացոյցը:

Աստուծոյ յայտնութիւնը յեղաբեկում մըն էր, բայց ոչ յեղափոխութիւն: Յեղափոխութիւնները մղձաւանջներու եւ չազնապններու արդիւնք են: Յեղա-

Ահա թէ ինչու ղժուար է Մեզ համար հաշտուել արագադրի զաղափարի հետ: Դժուար է հաշտուել, որ հայեր լինեն իրենց հայրենի տունը, հայեր, որ հրաժարուեն իրենց ֆաղափաղական ինքնութիւնից, հայեր, որ մերժեն իրենց աշխատանքի ու զոհաբերութեան բաժինը բերել մեր վերածնունդի Հայրենիքի առաւել լուսաւոր ապագայի կերտման:

Մայր հողի վրայ հայ ժողովրդի համախմբման ու գոյատեւման հրամայականը գերագոյն մարդկային ու ազգային իրաւունքն է ամէն հայ մարդու:

Սիրելիներ Մեր, այս հաւատամքով, այս սպասումներով դիմաւորենք աւետիսը Քրիստոսի Սուրբ Ծննդեան եւ երկնառաք պատգամը խաղաղութեան եւ ի մարդիկ հանութեան:

Մեր այսօրուայ ֆառոգը կամենում ենք վերջացնել այն աղօթքով, որ արտասանեցինք անցեալ տարի Հոկտեմբերին Նիւ Եօրթում, Միացեալ Ազգերի Կազմակերպութեան բեմից՝ «Աստուած մարդասէր, Աստուած սեղծիչ Տիեզերաց, Աստուած արդար դատաւոր, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն եւ բարի կամեցողութիւն մարդկանց»:

Շնորհք, սէր եւ խաղաղութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, եղիցին ընդ ձեզ, այժմ եւ յաւիտեան: Ամէն:

6 Յունուար 1988